

Petra Petersen: Lovforslaget er en konsekvens af tidligere vedtagne love og løfter ved gennemførelsen af skolelovene, og den kommunistiske gruppe kan tiltræde lovforslaget.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Det er rigtigt, som det er fremhævet af flere af de ærede ordførere, at lovforslaget er en konsekvens af vedtagelsen af skolelovene og den aftale, der dengang blev truffet af de partier, som gennemførte skolelovene. Men det er nu ikke alene af den grund, jeg har fremsat lovforslaget. Det er også, fordi jeg anser det for rigtigt, at de private realskolars tilskudsforhold ændres og forbedres. Jeg mener, at de private skoler har en opgave i vor skoleverden, som de fremdeles skal have adgang til at løse, og hvis de skal kunne løse denne opgave, må de tilskudsmæssigt stilles gunstigere, end de har været hidtil. Det er begrundelsen for forslaget. Det har for så vidt også alle været enige i og givet tilslutning til.

Det er også rigtigt, at det nye forslag indeholder en meget væsentlig forenkling med hensyn til tilskuddene i sammenligning med de tilskudsregler, vi har nu, og hvis der skal foretages ændringer i forslaget, vil jeg meget tilråde, at man søger at bevare den enkelhed i tilskudsreglerne, som forslaget indeholder.

Det ærede medlem hr. K. B. Andersen spurgte, hvorfor København var holdt udenfor, og med god grund. København har jo, med rette eller urette, sin egen skoleordning. Jeg kan berolige det ærede medlem med, at Københavns skoleordning også med hensyn til eksamensskolerne er i søgelyset, og at deres forhold snart vil blive taget op til overvejelse, hvad også vil være naturligt med de ændringer, der nu foregår inden for skolevæsenet.

Selvejende institutioner som grundlag for skoler tror jeg egentlig alle er enige om at man bør stile imod. Det har vi søgt gennemført inden for snart alle andre private skoleformer, og det vil også være naturligt for realskolernes vedkommende. Det vil heller ikke være forsvarligt fra det offentliges side at yde de meget store tilskud, som vi efterhånden yder til private skoler, hvis det er tilskud til en forretning for en privat mand.

De penge, det offentlige betaler, skal ikke kunne kapitaliseres ved overdragelse eller på anden vis indtjenes til privat fordel, men skal anvendes i skoleøjemed. Man har hidtil været af den opfattelse, at private skoler kunne drives billigere end offentlige skoler, med et tilskud, der lå under, hvad det koster det offentlige at drive en skole, og endda trives godt. Tanken om, at de private skoler koster mindre end de offentlige skoler, bygger på, at interesserede mennesker vil ofre noget på en sådan skole. Der er ikke tale om at ofre så meget, at det sætter skel i befolkningen med hensyn til, hvem der kan søge den, men der må alligevel være tale om en offervilje fra personer, som vil holde den private skole oppe. Det er den idé, der ligger bag denne skole; det er dens forudsætning. Derfor er det rimeligt og naturligt, at man efterhånden giver de selvejende institutioner en gunstigere stilling end den helt privatejede skole.

Jeg ved ikke, om der i og for sig er væsentlige uoverensstemmelser her. Spørgsmålet er, hvor hurtigt overgangen kan gennemføres, men de bevillinger, der er tale om, er af en sådan størrelsesorden, at det for så vidt ikke skulle tage meget lang tid, og jeg vil tro, at vi vil være i stand til nogenlunde at imødekomme henvendelserne i den rækkefølge, de melder sig. Noget stort økonomisk problem bliver det ikke. Spørgsmålet for de private realskoler bliver i høj grad et spørgsmål om nybygninger, da mange af dem har været afskåret fra at bygge skolebygninger, fordi de ikke har kunnet rejse den kapital, der var nødvendig. Denne vanskelighed håber vi i nogen grad kan afhjælpes ved den nye regel om statslån. Derfor venters jeg, at mange skoler nu vil gå over til at være selvejende institutioner. Vi skal gøre, hvad vi kan for så hurtigt som muligt at gennemføre overgangen til den form, som jeg forstår alle anser for at være den ønskeligste form for ejerforhold inden for dette skoleområde.

Da der er fremsat ønske om, at man skulle ændre den form for grundtilskud til skolerne, der er foreslået i lovforslaget, skal jeg oplyse, at vi oprindelig opererede med forskellige størrelser af grundtilskud. Grundtilskud er jo væsentligt tænkt som en støtte til de små skoler, som har visse generalomkostninger, der altid må afholdes,